

Pohjoisessa 2017

Alta

Kiemurainen ja kaunis merenrantatie kutsui meidät hyvän sään aikaan liikkeelle. Myslit, kahvit ja aamulenkki Sepe-koiran kanssa virkisti ja vahvisti pakarat päivän istumiseen. Iskiaksesta oli tuskin muisto enää. Etenimme leppoisaa vauhtia katsellen ja levikkeillä taukoja pitäen. Kiireisimmät ohi laskien. Tämä väli Lyngenin vuonolta Altaan on oikein komeaa merenrantaa suomalaisen katsella. Hyväkuntoinen tie ja reitin tuttuus tekivät lomamatkasta oikeasti rentouttavan lomamatkan. Sää suosi, ei hellettä, ei sadetta, vaan auringonpaistetta pitkin päivää.

Paikoin matkalla on myös korkeampia paikkoja. Ylös noustiin, kun poikkesimme Alteidet:stä pohjoiseen Isfjordenille katsomaan lähempää vuonoon valuvaa Oksfjord jäätikköä.

Oksfjord Jokelen, se vähä mitä siitä näkyi. Mutta mikä mieleen tulee?

Siellä loukkasin rouvan säärtä. Nakkasin nimittäin hänelle ylemmäksi pehmeään varvikkoon lähes kiloiset kiikarini, mutta nuo mustat, tyhmät penteleet kolahtivat kivuliaasti suoraan kinttuun kasvattaen komean mustelman, jonka värikirjoa vilkaistiin sitten loppumatka tuon tuosta.

Yksi oikein komea paikka on Gildetun / Vegdalen, missä tie kulkee lähes neljä sataa metriä Kvaenangen vuonosta ylöspäin.

Tässä maisemassa oli sopivan tuulinen taukopaikka.

Sitten saavuimme Altaan. Navigaattori neuvoi Alta Museon parkkipaikalle ja Sepe-koira suoraan kalliomaalauksille (kaiverruksille) menevälle polulle. Kun polun alkupää oli merkattu, käväisimme noutamassa meille ihmisille rintamerkit kalliomaalauksen alueelle. Sepe sellaista ei tarvinnut jo omaksi merkitylle polulle.

Kalliomaalaukset poikkesivat suomalaisista huomattavasti. Ensinnäkin maalaukset ovat silokallioilla maanmyötäisinä ja toiseksi kuvat on hakattu kallioon.

kuin kivikirveellä hakattuja kuvioita

Suurin osa kuvista tarjoltiin turisteille punaisiksi maalattuina.

tässä lienee jo ennustettu viikinkiaikaa

No, kai ne ovat aitoja maalia lukuun ottamatta? Tässä väri on Photoshopin terävöittämää.

Alue kuuluu oikeutetusti Unescon muinaismuistokohteeksi? Ehkä

öljyteollisuuden tuloilla on saatu rakennettua myös koko Alta Museum. Sanoo ehkä kateellinen suomalainen.

Oma kotitorppani on maalattu sentään ihan aidolla ruotsalaisella Falun punamullalla.

Havøysund

Sitten teimme nopean ajon ylängön kautta Porsangerin vuonolle saakka. Ja sieltä pohjoisluoteeseen mahdollittoman upealle Havøysundin kansalliselle maisematielle. Siellä yövyimme kesällä 2016 ja näimme miekkavalasparven kalastamassa. Nyt ei näkynyt kalastajia eikä valaita. Saimme ihastella vain merenrantaa ja merellisiä maisemia, liuskaisia kallioita, kalliotorneja, halkeamia.

Menin uteliaisuuttani, luolamiestensukua kun olen, vilkaisemaan Sepen kanssa kuvan liuskakivi töpseliä ja tummaa luolan näköistä kohtaa. Jyrkkä rinne ei luisuttanut alas mereen vaan aukkoon pääsi kävelemään sisälle. Siellä oli tosiaan luola ja valoisa. Syvemmältä paljastui suurempi suuaukko, josta valoa tuli sisälle. Hurjan vaarallisen näköinen liuskerakenne. Onneksi

ei aivastuttanut.

Kerroin löydöstä rouvalle kameraa noutaessani ja totta kai hän halusi nähdä myös tuon ihmeen. Kaukaisia sukulaisia luolanaisia, oli kuulemma сувussa ollut hänelläkin. Siinä ei liuskekivet rinteessä estelleet, kun hän liukui luolalle ihastellen. "Annas jo se kamera", ja hän napsi kuvia kukkasista luolan suulta rinteestä. Yhtään ei hän taittanut mukaansa. Tunnistin

nimeltä kissakellon ja pari muuta ulkonäöltä.

Luolassa oli näin avara suuaukko toisella puolella eikä se näkynyt ollenkaan tielle.

Kuinka monta talvea ja veden jäätymiskertaa mahtaa tuo liuskekivirakenne kestää. Ja kyllä, kyllä me kävimme molemmat tuolla

sisällä. Istuksimme jopa vierekkäin.

jatkoimme matkaa reipasta ravia

Havøysundissa menimme kylän taakse korkealle tuulivoimala-alueelle. Aivan takaosasta löytyi näköalaravintola korkean jyrkänteen reunalta. Se oli suljettu, joten säästimme satoja kruunuja lounastamalla omassa autossa.

kuin Nordkapp ja elämää, ei turisteja vaan pulmusia, tylli, kivitaskuja ...

Havøysundin omakotitalot olivat ärsyttävän tiptop kunnossa. Ilmeisesti kaikkia autetaan (painostetaan) pitämään talo uudessa maalissa ja kaikin puolin vaaterissa. Palailimme varovasti ajellen takaisin etelään päin. Kyllä puuttomalla alueellakin voi olla kaunista. Valaita ei nyt näkynyt. Saukko sentään.

Paluumatkalla eräällä rannalla oli valtavasti muoviroskia, köysiä, purkkeja, yms. Seasta löytyi myös aitoa luontoa, laivamadon kovertama puutolppa

Ilta pimeni täällä pohjoisessa elokuussa ja mereltä noussut sumu auttoi asiaa. Keskikesä oli ohi.

Yövyimme levikkeellä merta, kallioita ja toisiamme katsoen. Liikennettä ei juurikaan ollut

Aamu tuli Norjassa ajallaan. Taas oli tulossa hyvä aurinkoinen päivä. Mutta merisumu oli voimistunut eikä tuulenvire saanut sitä hajoamaan.

Maisematien alku/loppupäässä oli Russelvin I. Russjoen tuomaa moreenia. Sitä oli jokisuussa satoja hehtaareita jopa kymmenen metrin paksuisena kerroksena.

Oli aika taas palata Porsangerille

Jos olisi syntynyt norjalaiseksi, olisi geologiaan varmaankin tullut tutustuttua enemmän ja se olisi kiinnostanut jo nuorena. Siis tällaista metsäsuomalaista.

Kirkeporten

Porsangerin rantaan tultuamme päätimme kääntyä pohjoiseen. Ajaa ainakin vähän matkaa, sillä siellä vuono on syvempi ja koska sää oli lähes tyyni, toivoimme näkevämme valaita. Siis ajoa eteenpäin ja kun levike tuli, menimme jaloittelemaan ja kiikaroimaan. Sepe tykkäsi tyylistä. Se pääsi usein ulos. Annoin sille lisää vettä kuppiin, ettei koiraparka kuivu kokonaan.

Toivoimme kovasti näkevämme vähintään delfiinejä. Samalla juttelimme mahdollisesta käynnistä Nordkappissa. Ei järkeä, turistien ryöstöä, en lähde tunneliin meren alle - ja kuitenkin auto jatkoi menoaan pohjoiseen. Ajetaan vielä hiukan, hei nyt tuolla on jotain, seis, ja taas matka jatkui. Minähän sitä autoa ajoin.

Sitten tuli jyrkkä kallioseinä, jossa tie ei ollut koskaan mahtunut kallion ja meren väliin. Siihen oli pitänyt tehdä tunneli. Ja sinne oli pakko mennä päästäkseen eteenpäin. Liikennevalo näytti sopivasti vihreää. Huomasin heti, että kyseessä oli vanha, yksisuuntainen kapea tunneli, ja pimeä. Silmien totuttua hämärään näki, että kattoon oli kiinnitetty teräslevyjä tueksi. Reunoilla oli kivenmurikoita ja heikkokuntoinen pinnoite jurisi ja tärisytti. Katosta tipahteli vettä auton päälle. Rouva meni hiljaiseksi eikä pyytänyt enää pysäyttämään.

Olimme tulleet reilun kolmen kilometrin pituiseen Skarvberg tunneliin, joka lienee Pohjois-Norjan heikkokuntoisin. Oli pakko jatkaa matkaa.

Ehkä voisimme kuitenkin ajaa eteenpäin kauemmaksi ja käydä katsomassa komea Kirkeporten kalliokaari, jonka alla ja päällä voi vaikka rohkea mies kävellä. Siellä olin halunnut aina käydä ja sen sijainti oli tarkoin tiedossa. Navigaattorissa jo valmiina.

Keittelimme kahvit ja kun ajoimme eteenpäin, edessä oli se 9 kilometrinen Nortkapp-tunneli ja meren alitus, jota rouva oli aina pelännyt. Alas 9 prosentin kulmassa meren alle ja sitten ylös 10 prosentin nousulla. Nyt siitä oli poistettu tietulli, jota minä olin pelännyt.

Tuolla se tunnelin suu on lähellä merenpintaa. Vuorovesi oli ilmeisen korkealla.

Sinne ajettiin.

Nordkapp tunneli oli uusi, valoisa eikä edes vasteentuleva rekka vienyt peiliä. Valaistus oli tunnelin alussa ja lopussa kirkkaampaa kuin keskellä. Näin silmät totutettiin valaistukseen.

Mutta maisemat olivat sisällä ihan olemattomat. Edes nykyajan seinätaidetta ei ollut.

Olimme tulleet todella pohjoiseen. Sen näki kaikkialla. Pensaatkin puuttuivat. Vain Homningvågin talojen suojassa oli matalia lehtipuita. Taas järkevästi harjakattoisia puurakenteisia omakotitaloja, kuten kaikkialla pohjoisimmassa Norjassa. Pian tie nousi ylätasangolle loivin kaarroksin.

Tässä polku tunturin yli Karsvågista Kirkeporteniin. Rinteessä pari ihan tavallista, nuorempaa turistia ohittivat minut Sepen kiskomisesta huolimatta. Pumpun vajaatoiminta rauhoitti. Loivempikin reitti olisi ollut leirintäalueelta, mutta me mentiin tästä suoraan.

Tunturin toisella puolella oli ollut kuumat paikat muillakin. Merisumua alkoi kehittyä.

Sitten viimeinkin Kirkeporten ja rouva siellä ennen minua. Naiset ensin, vaikka

Nähdä Kirkeporten ja kuolla. Vai miten se oli. Itseäni ei pelottanut olla tuolla alla, mutta pelkäsin hieman Hänen vuokseen. Tällä kertaa kivikaari kesti kuin kestitkin auringon lämmön laajentavan vaikutuksen. Ihan oikeasti, jos tuolta putoaa parin kilon kiviliuska päähän, kallo halkeaa ja ajatukset karkaavat täysin.

Alla liikkuminen ilman kypärää on ajattelemattomuutta.

Vanhempiin esitekuviin verraten, näytti kuin liuskekiveä olisi tippunut jo aika lailla vuosien saatossa. Maassa niitä ei juurikaan näkynyt, sillä paikallinen kylätoimikunta ja yrittäjät lienevät viskelleet markkinahenkisesti tippuneet kiviliuskeet kauemmaksi.

Nordkapp

Sitten se kallis Nordkapp, 400 NOK. Sinne en ole koskaan aikonut mennä, pihi kun olen. Nyt tunnelimaksun poistuttua sinnepäin piti kuitenkin suunnistaa. Ja helppoa se oli. Viitoitukset, hyväkuntoinen pikitie ja komeat maisemat. Ne veivät mennessään.

Nordkappin kalliotörmää. Iltapäivästä huolimatta merisumu peitti meren näkymästä.

Pysähdyimme, jalkauduimme portilla ja kävimme vilkaisemassa alas Hornvikan kallioon hakattuja rappuja. Tarkemmin sanottuna sumulta näkyvää yläosaa.

Kuntoilla täytyy, mutta sinne sumuun ei kannattanut laskeutua. Ulkoilun aikana sumukerros oli yhä vahvistunut, joten päätimme jättää Nordkappin täydellisen sumun kokematta. Ja poistuimme ihan tyytyväisinä ja satoja kruunuja rikkaampina paikalta.

Joukeaa oli matkanteko. Siitä huolimatta pysähdyimme välillä jaloittelemaan.

Haviksiakin tuli, mm. kotka, tunturikihu sekä seuraavalla pysähdyksellä etäisiä pyöriäisiä ja kaksi suulaa.

Matka jatkui etelään ja sitten tuli se pakollinen tunneli, koska autotietä ei ollut vielääkään vuoren ja meren välissä.

googlekuva sisäänkäynnistä

Tuonne mennään kädet ... jalat ristissä.

Taas sama tärinä ja tippuvaa vettä katosta autolle. Vielä kertauksena suljetun paikan kammoisille, Skarvberg tunneli. Takaa tuli toinen matkailuauto, joka rauhoittui taaksemme. Olisiko ajanut punaista liikennevaloa päin tunneliin mentäessä, mutta koska näki meidän päässeen edellään vihreällä, jatkoi ja kiri meidät kiinni. Maassa maan tavalla.

Iltapäivällä tulimme tutuille paikoille Porsangerilla ja pääsimme vapaalle paikalle katselemaan merelle alaviistoon. Ei puskaparkki vaan ilta/yö-luontoparkki.

Sadekuuro rikastutti elämää ja luontoa. Oli livahdettava vaunuun kahvin keittoon.

Aamulla lähdimme paluumatkalle.

Katselimme muistellen entisiä reissupaikkojamme, laajoja vuorovesimatalikkoja ja siellä näkemiämme eläimiä kuten kirjohylkeitä, muuttohaukkaa, merikotkia, ristisorsia, jne. Tuosta

mennään Trolholmenin peikkopaikkaan, tuolla näkyy Reinøyen kalkkikalliot, tuosta mennään rauhalliseen luontoparkkiin, tuolla näkyi vilahtavan Stabburstnerin luontotalo, jne. Tuolla olisi Rappa Waterfalls kalliojyrkänne ja koski. Idempänä Roddines Nature reservat -ranta, Pyssyojen matalikko ja Silffar-kanjoni. Porsangerin alue on todella monimuotoinen ja luonnoltaan rikas. Sitten olimmekin lempitaajamassamme Lemmijoella I. Lakself. Se tuntuu ihan suomalaiselta. Muistanpa, miten silloin joskus, kymmeniä vuosia aiemmin paikkakunnan nimen innoittamina innostuimme...

Oli taas kahvitteluhetki ulkosalla. Hyväntuulisia paikallisia ja turisteja.

Lakselvistä oli helppo lähteä paluumatkalle kotiin.

Keskiyön aurinko ei näyttäytynyt enää elokuussa. Ja reissu oli päättymässä.

Mutta jotain halovaloa sentään oli näkyvissä kotiin palatessa.

Edellisesästä erona Norjan puolella oli se, ettei tietöitä ollut reissullamme lainkaan, mutta Suomen puolella oli päinvastoin, kuten ennakkoon tiesimme Karigasniemen ja Kaamasen välillä. Ensi alkuun oli vain pieniä korjauspätkiä, mutta Kaamasen lähestyessä tehtiin tierungon peruskorjausta. Kaivantoja ja kaivinkoneita, sepelikuormia. Eräässä loivassa vastaisessa oli tielle levitetty 20 cm:n vahvuinen kerros järeää murskettua kaistallemme. Ajoimme vasenta reunaa mutta kun vastaantulija ilmestyi, jouduimme siirtymään oman kaistamme sepelille. Sitä ei oltu vielä jyrätty ja olimme jäädä kiinni lähes tasaisella, suoralla valtatiellä vetopyörien kaivautuessa välillä sepeliin.

Palasimme yöpymään tutulle Rovaniemen Ounaspuviljongin P-alueelle. Navigaattori varoitti, että paikka mahdollisesti suljetaan ennen saapumistamme. Ja olihan se suljettu. Mutta valtaisa P-alue oli täynnä suuria telttoja, soittokatoksia ja muita telttakioskeja. Siellä oli ollut jokin suuri rock-konsertti. Paikka vilisi vielä viivytelijoita ja roudareita, joten poistuimme alueelta kotiin päin kohti rauhallisempaa yöpaikkaa. Kotiin suuri yleisökin oli jo lähtenyt.

Navigaattori opasti itään Sukulankankaan hiidenkirnuille, mutta emme olleet menossa itään kymmeniä kilometrejä. No, pieni näyttö hämäsi väsynyttä, sillä nuo hiidenkirnut sijaitsivat etelään, mutta ohjaus oli aluksi itään ja sitten Kemijoen itäpuolta etelään. Itäkoskelta, Taivalkosken voimalaitoksen yläpuolelta Kemijoen itäpuolelta löytyi viimein mukavan rauhallinen yöpaikka vanhainkotina toimivan Jouppelan kartanon läheltä. Aamulla jatkoimme sitten Kemiin vanhempaa tietä Kemijoen itäpuolta. Se oli miellyttävämpi ajaa matkailuautolla kuin suora ja tylsä 4-tie talousmetsän keskellä.

Pidimme taukoa RegioStars 2017 -kilpailun voittaneessa lissä, kierrellen vanhan lin aluetta.

Usein tulee mieleen, että olisipa oma torppa jossain tällaisessa ympäristössä vertaistensa rakennusten seurassa. Tietysti alueen reunassa jonne suuri tonttimme mahtuisi.

Tuurillamme alueella kierteli jätehuollon auto tyhjentämässä roskiksia.

Reissun vesi/jätehuolto paikat olivat päiväkäynti menomatalla Tundrea Camping Kilpisjärvellä, Kvaenangon levike ylängöllä, jossa WC ja lähdevettä ja Lillefjord täydenpalvelun levike kahdesti sekä Lemmenjoen kansallispuiston P-alue Karigasniemellä.